

הוראה בתקופת חירום

סמסטר חורף תשפ"ד

הטכניון

מכון טכנולוגי

לישראל

- היו מוכנים להתגמש בחומרי הקורס ובלוחות הזמנים לפי הצורך, הכירו בכך שייתכנו שיבושים.
- מומלץ לתת את הדעת למבנה הקורס והסילבוס. בדקו אפשרות להתאימו ולסדרו מחדש. בנוסף, וודאו שיש בו התייחסות כתובה לכל הנושאים המשמעותיים העתידיים להילמד בקורס.
- האם היה קיצור סמסטר או הקטנת היקף תכני הקורס? אם כן - מומלץ לשקף לסטודנטים את ההבדלים המהותיים בחומר לעומת סמסטרים קודמים
- האם יש תכנים מורכבים במיוחד שניתן להעביר לשלבים מתקדמים יותר? (בתקווה שהמצב יירגע והפניות הנפשית של הלומדים תהיה טובה יותר)
- מהן שיטות ההערכה בקורס? האם סטודנטים נדרשים להגיש מטלות כבר בתקופה הקרובה? חלופות שניתן להציע?
- האם מוגדרת חובת נוכחות? האם ניתן לבצע התאמות בדרישה הזו?
- האם יש בחנים או ציונים שהינם "מגן"? האם יש מקום לשנות ציונים שלרוב מוגדרים כ"תקפים" לפורמט של "מגן"?
- בבדיקת משימות ותרגילי בית, ישנה חשיבות גדולה למתן משוב מתוזמן לסטודנטים. במצב הנוכחי עלול להיווצר קושי בשל נוכחות חלקית של צוות ההוראה או לחץ זמן, שייווצר מל"ז מעודכן לסמסטר. מומלץ להיערך לבדיקה ומשוב חסכוניים במשאבים מחד, אך גם מאפשרים משוב משמעותי לסטודנטים. פתרונות אפשריים: בדיקה חלקית של גיליון התרגילים בדגש על שאלות או סעיפים מסוימים, שימוש בבדיקה אוטומטית באתר המודל, הקלטה של פתרון תרגילים, פרסום פתרון חלקי והכוונה לפתרון באופן עצמאי.
- אנו ממליצים לקיים שיחה עם הסטודנטים על הסילבוס במהלך השיעור הראשון.

הוראה בתקופת מלחמה הינה מאתגרת, תובענית מבחינה לוגיסטית ובעיקר ריגשית. עם זאת בניית חוסן וכלים להתמודדות עם האתגרים של המצב הבטחוני יכולה להפוך לכוח מייצב בחיי הלומדים, סגל ההוראה ואף קהילת הטכניון כולו. על מנת להבטיח את בטחונם ורווחתם של הלומדים ושל הצוותים מומלץ לנקוט בגישה מתחשבת, המספקת מענה ומרחב בטוח ומותאם לצרכים העולים מהשדה.

צוות המרכז לקידום הלמידה וההוראה ריכז מספר קווים פדגוגיים מנחים המכוונים לסייע לכם, מרצים וצוותי הוראה, להתמודד עם האתגר. אנחנו מזמינים אתכם ליצור איתנו קשר לחשוב יחד, להתייעץ ולהיעזר בידע הפדגוגי שלנו בכדי להתכונן לסמסטר המורכב שלפנינו.

עוגנים להוראה ולמידה בימים של אי ודאות

תקופת החרום בה אנו נמצאים דורשת מהלומדים וצוותי ההוראה להסתגל לנסיבות המשתנות ולמצבים בלתי צפויים. גמישות בתכנון ובמהלך ההוראה יכולה לסייע ביצירתה של המשכיות ולסייע במיקוד הסטודנטים בלמידה. אנו נמצאים בתקופה בה עשויים להיות שיבושים רבים באורחות החיים, לרבות נגישות פיזית וזמינות למשאבים. גמישות בהוראה עשויה לסייע בניהול ומזעור הפרעות אלה. יחד עם זאת, גמישות אין פירושה התפשרות על איכות ההוראה. ניתן לשמור על סטנדרטים אקדמיים גבוהים, תוך התאמה לנסיבות מאתגרות.

- אנו ממליצים לאפשר למידה בשעות שנוחות ללומדים (מילואים, הורים לילדים קטנים וכו'), ולהתחשב באתגר הנפשי שלא מאפשר למידה רציפה כבשגרה.

הוראה בתקופת חירום

סמסטר חורף תשפ"ד

הטכניון
מכון טכנולוגי
לישראל

- אפשרו זמן לשאלות ותשובות. לסטודנטים רבים עשויים להיות חששות, חלקם יצטרכו הבהרות לגבי אופן הלמידה והציפיות האקדמיות הנדרשות.
- התייחסו להתאמות שביצעתם להוראה לאור המצב, שוחחו עם הסטודנטים על ההקלות/שינויים בסילבוס/הבדלים בין סמסטר זה לסמסטר רגיל מבחינת ההוראה, הלמידה וההערכה.
- שוחחו עם הסטודנטים על הכלים הטכנולוגיים והערוצים ללמידה מרחוק. ודאו שיש ללומדים גישה למשאבים הנדרשים.
- זום:
 - במידה ותבחרו לאפשר גישה מרחוק - הוסיפו קישור לזום באתר הקורס מראש והקפידו להיכנס ולהפעיל אותו בתחילת השיעור.
 - מומלץ להפעיל הקלטה ולהנגיש אותה לאחר מכן באתר הקורס, לטובת למידה עצמאית של מי שלא הצליח להגיע או התקשה להתרכז.
 - שימו לב שאתם מכירים את אופני אבטחת מפגש הזום (הוצאת משתתפים וחסיתתם, חסימת האפשרות לכתוב annotation על ידי המשתתפים וכו').
- שלבו הפסקות קצרות ותדירות במהלך השיעור כדי לאפשר לסטודנטים לקחת אתנחתא, להתעדכן ולהתייחס לילדים/משפחה שזקוקה להם.
- חלק מהלומדים מצטרפים מרחוק בגישה מטלפונים ניידים, מומלץ לתת את הדעת לנושא במידת האפשר.
- עודדו מעורבות הלומדים במהלך השיעור (עבודה בקבוצות, דיונים, שאלונים באמצעות polleverywhere) על מנת להעמיק עד כמה שאפשר את הלמידה.

- תכננו והציעו אפשרויות למידה חלופיות - שיטות הוראה מגוונות מאפשרות למידה מרחוק (למידה סינכרונית וא-סינכרונית). בכך תוכלו לאפשר לסטודנטים שעלולים להתקשות לקחת חלק בשיעורים בשל מילואים, טיפול בילדים קטנים, בעיות טכניות, או עקב חשש לביטחונם, לנצל את הזדמנויות הלמידה החלופיות. שלבו חומרי למידה א-סינכרונית באתרי הקורסים לטובת למידה עצמאית. ניתן לעשות זאת בעזרת:

- הקלטות של שיעורים חדשים
- הקלטות של תכנים שצולמו מראש או במהלך סמסטרים קודמים
- קישורים לתכנים הזמינים באתרי למידה מקוונת (MOOC למשל)
- סיכומי הרצאות ותרגולים (אפשר לבקש מלומדים להכין ולהעביר לצוות להעלאה לאתר הקורס, דפים כתובים של תרגולים וכו')
- מצגות אינטרקטיביות הכוללות הכוונה ללמידה פעילה עצמית
- הכוונה לקריאה עצמית או שיתופית של טקסטים/ פרקים מספרי לימוד בעזרת Perusall

- קיימו שעות קבלה בזמנים שונים - במקרה של צוות גדול ניתן לחלק שעות בוקר/ערב. מומלץ להנגיש באתר הקורס מידע מסודר כיצד ניתן ליצור קשר עם הצוות ותוך כמה זמן צפויים לקבל מענה.

ניתן להפעיל באתר המודל פורום שאלות ותשובות שיאפשר לענות במרוכז לשאלות חוזרות.

ניהול שיעור אפקטיבי בימי חרום

- התחילו בהכרה באירועים המתרחשים בחוץ ובהשפעתם על הלומדים. הקדישו זמן לסקירה אודות האופן בו הקורס ילמד ומהן הציפיות האקדמיות.

הטכניון
מכון טכנולוגי
לישראל

המרכז לקידום הלמידה וההוראה

הוראה בתקופת חירום

סמסטר חורף תשפ"ד

אווירה תומכת למידה בקמפוס

יצירת אווירה מאפשרת, בטוחה ותומכת חיונית על מנת לעזור לסטודנטים ולצוות ההוראה להתמודד עם האתגרים וגורמי הלחץ העומדים בפניהם. יצירה של סביבה מעין זו עשויה לטפח חוסן, רווחה נפשית ותחושת קהילה בקרב הלומדים. ניתן לאמץ מספר צעדים על מנת לאפשר אווירה בטוחה ותומכת:

- החליטו מראש על מדיניות הבעת עמדות בכיתה - האם וכיצד אתם בוחרים להתייחס למצב? האם תקדישו זמן לשיתוף הסטודנטים? באיזו תדירות? התייחסו להחלטה שלכם בתחילת הסמסטר בשיעור, על מנת לתאם ציפיות עם הסטודנטים.
- המנעו ועצרו באופן מיידי כל עימות ו/או שיח מתלהם במהלך השיעור ובמרחבי הקמפוס.
- היו מעודכנים ברמה נאותה במצב, כולל הסיכונים הפוטנציאליים ופרוטוקולי הבטיחות, הן במדינה והן בקמפוס ובפרט בכיתה שבה אתם מלמדים.
- זמינות הצוות וקשר רציף עם הלומדים חשובים מאוד במצבים של לחץ ומצוקה. וודאו שלכם, לצוות ולסטודנטים יש אמצעי תקשורת אמינים, גם למקרי חירום ולהתפתחויות מורכבות יותר של המצב. מומלץ לאסוף פרטי יצירת קשר מכלל הלומדים.
- תשומת לב ללומדים שעלולים להיות במצוקה נפשית, הפנייה לצוותי התמיכה הייעודיים הזמינים בקמפוס (צוות מרכז הייעוץ והתמיכה בסטודנטים, לשכת דיקן הסטודנטים counsel@technion.ac.il). ודאו מבעוד מועד כי ברשותכם כל הכתובות והטלפונים הרלוונטיים בקמפוס לתמיכה עבור אלו הזקוקים לסיוע נוסף.

• השתדלו ליצור תחושת קהילה:

- יחס תומך ומתחשב בחברי הצוות ובסטודנטים מהווה מרכיב קריטי לשמירה על תחושת הקהילה. הביעו אמפטיה והכרה בכך שסטודנטים וחברי צוות ההוראה עשויים לחוות מתח, טראומה, צער וכו'.
- מומלץ לעודד תמיכה ושיתוף פעולה בין הסטודנטים, שכן זה עשוי לספק יתרונות רגשיים ואקדמיים.
- מומלץ לאפשר חיבור בין סטודנטים המגיעים לשיעורים לבין אלו שנבצר מהם (מגוייסים/הורים וכו') באמצעות קבוצות עבודה.